

ผลการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการปรับตัว
ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท

ธีระยุทธ อธิโรจน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

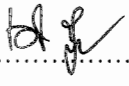
สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2555

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ชีระยุทธ อธิโรจน์ ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.เพ็ญภา กุลนาคล)

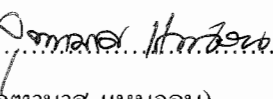

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.ประชา อินัง)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

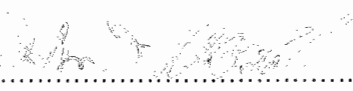

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ดร.สุขอรุณ วงษ์ทิม)

.....กรรมการ
(ดร.เพ็ญภา กุลนาคล)

.....กรรมการ
(ดร.ประชา อินัง)

.....กรรมการ
(ดร.จุฑามาศ แหนงอน)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แอ้มกสิกร)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.เพ็ญภา กุลนภาค
ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.ประชา อินัง กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้
คำปรึกษาแนะนำ แนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน
เอาใจใส่ และให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ทำให้ผู้วิจัยได้รับทราบแนวทางในการศึกษาค้นคว้า
หาความรู้ที่ถูกต้อง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรภัทร เสงอุดมทรัพย์ ดร.จิตรา คุษฎีเมธา
และนายแพทย์เวทิส ประทุมศรี ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือ และ โปรแกรมที่ใช้ในการวิจัย
ให้มีคุณภาพ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ประจำภาควิชาวิจัย และจิตวิทยาประยุกต์
มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่าน ที่สละเวลาให้คำปรึกษา และเสนอแนะมุมมองที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย
งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการ โรงพยาบาลนภลัย
จังหวัดสมุทรสงคราม เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์และพยาบาล ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท
ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ผู้ล่วงลับ ที่ให้ชีวิต ครอบครัวยุติธรรมที่เป็นกำลังใจที่ดี
และเพื่อนร่วมรุ่นจิตวิทยาการ ให้คำปรึกษาทุกคน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ
และให้คำแนะนำกับผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่า และประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตา
แต่ บุญการี บูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ธีระยุทธ อธิโรจน์

48924841: สาขาวิชา: จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ: พฤติกรรมการปรับตัว/ ผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท/ การให้การปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรม

ธีระยุทธ อธิโรจน์: ผลการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อพฤติกรรมการปรับตัวของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท (THE EFFEC OF BEHAVIOR GROUP COUNSELING ON SCHIZOPHRENIA CAREGIVER'S ADAPTATION BEHAVIOR.) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: เพ็ญนิภา กุลนภาดล, กศ.ด., ประชา อินัง, Ph. D. 166 หน้า. ปี พ.ศ. 2555.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อพฤติกรรมการปรับตัวของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลนภากาศ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 20 คน โดยผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนพฤติกรรมการปรับตัวต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 สุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดพฤติกรรมการปรับตัวของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทและ โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการให้การปรึกษากลุ่ม จำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที โดยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองแบบสองตัวประกอบแบบวัดซ้ำหนึ่งตัวประกอบ แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม ทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีบอนเฟอโรนี (Bonferroni Procedure)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีคะแนนพฤติกรรมการปรับตัวสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีคะแนนพฤติกรรมการปรับตัวในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

48924841: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; M.Sc. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORDS: ADAPTATION/ SCHIZOPHRENIA CAREGIVER'S ADAPTATION/ BEHAVIOR GROUP COUNSELING

TEERAYUD ATIROSE: THE EFFEC OF BEHAVIOR GROUP COUNSELING ON SCHIZOPHRENIA CAREGIVER'S ADAPTATION BEHAVIOR. ADVISORY COMMITTEE: PENNAPHA KOOLNAPHADOL, Ed.D., PRACHA INUNG, Ph.D. 166 P. 2012.

The purpose of this research was to study the effect of behavior group counseling on schizophrenia caregiver's adaptation behavior. The research design was two – factors experiment with repeated measures on one factor. The sample comprised of 20 schizophrenia caregiver's adaptation of age in Napalai Hospital, Samutsongkhram Province. They had the adaptation scores less than 25th percentile and they were randomly divided into an experimental group and a control group. The instruments were the measurement test of adaptation and the behavior group counseling. The intervention was administered for 8 sessions and each session lasted about 60 minutes. The data were collected in 3 phases: pre – test, post – test and follow – up phases.

They were analysed by Bonferroni Procedure.

The results revealed that:

1. Both post – test and follow – up phases; The adaptation scores of schizophrenia caregiver group who acknowledged behavior group counseling were higher than control group at .50 level of significance.

2. The adaptation scores of schizophrenia caregiver group who acknowledged behavior group counseling in post – test and follow – up phases were higher than pre – test one at .50 level of significance.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการปรับตัว.....	9
เอกสารเกี่ยวกับผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท.....	31
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม.....	47
แนวคิดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพฤติกรรมนิยม.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมนิยม.....	83
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	85
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	85
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	86
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	86
การดำเนินการทดลอง.....	90
แบบแผนการทดลอง.....	90
วิธีดำเนินการทดลอง.....	91
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	109
สรุปผลการวิจัย.....	109
สมมติฐานของการวิจัย.....	109
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	110
อภิปรายผล.....	110
ข้อเสนอแนะ.....	114
บรรณานุกรม.....	115
ภาคผนวก.....	122
ภาคผนวก ก.....	123
ภาคผนวก ข.....	152
ภาคผนวก ค.....	157
ภาคผนวก ง.....	159
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	166

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	คะแนนพฤติกรรมกำรปรับตัวของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท ในระยะก่อนการทดลองระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	95
2	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกำรปรับตัวของผู้ดูแล ผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	96
3	คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกำรปรับตัว ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทจำแนกเป็นรายด้านของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	98
4	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกำรปรับตัว ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง.....	103
5	ผลการวิเคราะห์ผลย่อยของวิธีการในระยะก่อนการทดลอง ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	105
6	ผลการวิเคราะห์ผลย่อยของวิธีการในระยะหลังการทดลอง ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	105
7	ผลการวิเคราะห์ผลย่อยของวิธีการในระยะติดตามผล ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	106
8	ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท ในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	107
9	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกำรปรับตัวของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท ในกลุ่มทดลองด้วยวิธีการทดสอบแบบบอนเฟอร์โรนี (Bonferroni Procedure).....	108
10	ค่าอำนาจจำแนก และค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรม การปรับตัวของดูแลผู้ป่วยจิตเภท จำนวน 40 ข้อ.....	152
11	ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบวัดพฤติกรรมกำรปรับตัว ของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท.....	153
12	ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของโปรแกรมการให้กำรปรึกษากลุ่ม ตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมนิยมของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท.....	155

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
2 แบบแผนการทดลอง.....	91
3 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการปรับตัวของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท ในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล	97
4 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการปรับตัวของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ด้านการปรับตัวทางด้านร่างกาย	100
5 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการปรับตัวของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ของการทดลอง การปรับตัวทางด้านอัตมโนทัศน์	101
6 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการปรับตัวของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ด้านการปรับตัวทางด้านบทบาทหน้าที่.....	102
7 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการปรับตัวของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ของการทดลอง การปรับตัวทางการอาศัยซึ่งกันและกัน.....	102
8 กราฟเส้นแสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลา ของการทดลองต่อพฤติกรรมการปรับตัวของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	104